

गन्धाधेयकमेव च । अप्रजायामतीतायां बान्धवास्तद-  
वाप्नुयुः" याज्ञ० । "बान्धवा भ्रातरः बन्धुदत्तप्रदेन कन्या-  
दशायां यत् पित्रभ्यां दत्तं तदुच्यते" दायभागः । तन्मते  
कन्यादशायां बन्धुभ्यां पित्रभ्यां दत्तं स्त्रीधने च ।

बन्धुर न० बन्ध-उरच् । १ सुकुटे शब्दर० २ स्त्रीचिह्ने इति ल-  
कलके ४ बन्धुजीववृत्ते ५ बधिरं हृहसे च मेदि० ७ विडुङ्गे  
हेमच० दक्षप्रभौषधौ राजनि० ८ वके विहङ्गे च पु०  
शब्दर० । १० रस्ये ११ नञ् १२ वेश्यायां स्त्री १३ सक्तु पु०  
ब० व मेदि० । १४ उन्नतानते च लि० अमरः पाठान्तरम् ।

बन्धुल पु० बन्ध-उलच् । १ असतोपुले अमरः २ बन्धुके शब्दर०  
३ सुन्दरे ४ रस्ये ५ नञ् च लि० अजयपालः ।

बन्धूक पु० बन्ध-जक । (बन्धुकी) वृत्ते अमरः "बन्धूकपुष्पसङ्घा-  
शम्" रविप्रणाममन्त्रः । रक्तपीतादिपुष्पे मध्याह्ने प्रकाश-  
वति पुष्पवृत्ते २ पीतशालके मेदि० । "असितपीतलोहितपुष्प  
विशेषाश्चतुर्विधो बन्धूकः । ज्वरहारी विषहारी सहपि-  
शाचशननः प्रसादनः सवित्तः स्यात्" राजनि० । "बन्धूकः  
कफकटुप्राही रक्तपित्तहरो लघुः" भावप्र० । (बन्धुक)  
इति ख्याते श्वधूमे न० हेमच० ।

बन्धूर पु० बन्ध-उरच् । १ छिद्रे उष्णा २ रस्ये ३ नञ् च लि०  
रभसः ४ उन्नतानते कचिदुन्नते कचिच्च नते लि० अमरः ।

बन्धूलि पु० बन्ध-जलि । बन्धुजीववृत्ते शब्दर० ।

बन्ध्या लि० बन्ध-यत् । कालप्राप्तावपि १ फलशून्ये वृत्ते  
अमरः । २ निष्फले राजनि० । "अबन्धकोपस्य निहन्तु-  
रापदाम्" किरा० । ३ बन्धनीये च लि० । ४ उपुत्तायां  
स्त्रीजातौ स्त्री शब्दच० । ५ बालाख्ये गन्धद्रव्ये स्त्री  
मेदि० । प्रा० वि० बन्ध्यायाः वृषलीत्वसक्तं यथा "बन्ध्या  
च वृषली ज्ञेया वृषली च रजस्वला । अथ वा वृषली  
ज्ञेया कुमारी या रजस्वला" इत्यनिरोगभेदे स्त्री  
भावप्र० । ४५०७४० पित्तलशब्दे परिशिष्टे वृषप्रम् ।

बन्ध्याफल पु० फले बन्ध्याः पूर्वनि० । फलहीने वृत्ते अमरः ।

बन्ध्याकर्कटी स्त्री बन्ध्याया उपकारिणी पुत्रप्रदत्वात्  
कर्कटी । तिलककर्क्याम् अस्याः पुत्रदायित्वेन बन्धुप्रो-  
पकारित्वम् । स्वार्थे क अत इत्त्वम् । बन्ध्याकर्कटिका  
तत्रैव भावप्र० । "बन्ध्याकर्कटिका तिलका कटूणा च कफा-  
पहा । स्यावरादिविषमो च रसावबकरी परा" तन्नामसु  
तत्र पुत्रदेति कीर्तनात् तस्य बन्धुप्रोपकारित्वं बोध्यम् ।

बन्ध्यातनय पु० बन्ध्यायास्तनय इव । अस्त्रीके पदार्थे बन्ध्या  
हुतादयोऽप्यत्र ।

बन्ध गतौ भ्वा० पर० सक० सेट् । बन्धति अबन्धीत् बबन्ध ।

बन्धु पु० भृ-कु-द्वित्वम् बन्ध-उ वा । १ शिवे २ विष्णौ ३ नकुले  
४ वङ्गौ, ५ विशाले देशभेदे इतद्देशवासिनि ब० व० मेदि० ।

७ सुनिभेदे च दमिष्ठबवर्णे पु० । ८ तद्वति लि० अमरः ।

स्त्रियाम् ऊङ् । १० खलपौ बद्धकरे पु० हेमच० । ११ शिता-  
वरकशये राजनि० । गगां अपत्ये यञ् । बान्धव्य तन्नु-  
नेरपत्ये पुं स्त्री० । स्त्रियां ङीप् यङोपः आचक्षी ।

बन्धधातु पु० कर्म० । १ स्त्र्ये २ गैरिके च राजनि० ।

बन्ध गतौ भ्वा० पर० सक० सेट् । बन्धति अबन्धीत् बबन्ध ।

बन्धारि लि० भृ-इत् द्वित्वं अभ्यासे सम् । सर्वस्य भर्तारि  
"बन्धारिरवसुरासि" ताण्ड्यब्रा० ।

वर न० वृ-अच् १ कुङ्कुमे । २ स्नाह्नके श्वचे ४ बालके गन्ध-  
द्रव्ये राजनि० । कर्मणि अच् । ५ जामातरि देवादित्यः  
इत्याशाख्ये ७ विडुङ्गे जारे च पु० । भावे अण् । दवरणे  
८ त्रिफलायां मेदि० । १० गुडूच्यां, ११ मेदायां १२ ब्राह्मणाम्  
१३ विडुङ्गे १४ पाठायां १५ हरिद्रायाञ्च स्त्री टाप्  
राजनि० । १६ शतावर्थां स्त्री मेदि० । गौरां ङीष् ।

वर्हम् अव्य० वृ-बा० अमु । ईषदिष्टे अयमन्त्यस्थवादिरित्ये के ।

वर्जह न० गवादीनां दुग्धस्रोतपत्तिस्थाने ऋ० । १।६२।४ भा०

वर्ज गतौ भ्वा० पर० सक० सेट् । वर्जति अबर्जीत् बबर्ज ।

वर्जट पु० वर्ज-अटन् । १ राजमात्रे (वरवटी) त्रिका० । गौरां

ङीष् । २ तत्रैव ग्रीहौ श्वेश्यायाञ्च स्त्री मेदि० ।

वर्जणा स्त्री वर्ज-ल्यु । नीलमज्जिकायाम् अमरः ।

वर्जूर न० न० वर्ज-उरच् । उदके निष्पण्डुः ।

वर्ह दाने वधे स्मृतौ वाचि च भ्वा० आ० सक० सेट् । वर्हते  
अवर्हिच "विगर्हितं धर्मधर्मेनि वर्ह्यम्" नैष० ।

वर्ह न० वर्ह-अच् । १ मयूरपिच्छे अमरः । २ पले ३ परीवारे  
हेमच० मयूरपिच्छे पुं स्वमपि । "कं हरेदेष वर्हः" इति  
विक्रमो० प्रयोगात् "यथा वर्हाणि चित्वाणि बिभर्ति  
भुजगाशनः" लीवे प्रयोगः । [ पु० ६४ अ०

वर्हकेतु पु० वर्हं केतुचिह्नं यख । नवममनोः पुत्रभेदे मार्क०

वर्हवत् पु० वर्ह+अस्यर्थे मत्पुं मस्य वः । ययूरपिच्छयुक्ते  
ततः विसृज्जादि० अण् । बर्हवत तत्सम्बन्धिनि लि० ।

वर्हम् न० वर्ह-स्तुतौ असुन् । व्याकरणे ऋ० १।११४।१० ।

वर्हि न० वर्ह-इन् । कुशे ।

वर्हिण पु० वर्ह+इन् । मयूरे अमरः ।

वर्हिन् पु० वर्ह+अस्यर्थे इनि । मयूरे अमरः ।

वर्हिवाहन पु० वर्ही मयूरो वाहनमस्य । कार्तिकेये ।